

Διογένης Λαέρτιος

**Βίοι καὶ γνῶμαι τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ
εὐδοκιμησάντων**

[ed. H S Long, Oxford 1964]

Βιβλίον Ε'

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

11 (...) Καὶ οὗτος μὲν ὁ βίος τοῦ φιλοσόφου. ἡμεῖς δὲ καὶ διαθήκαις αὐτοῦ περιετύχομεν οὕτω πως ἔχούσαις·

“Ἔσται μὲν εὖ· ἂν δὲ τι συμβαίῃ, τάδε διέθετο Ἀριστοτέλης·
12 ἐπίτροπον μὲν εἶναι πάντων καὶ διὰ παντὸς Ἀντίπατρον· ἕως δ' ἂν Νικάνωρ καταλάβῃ, ἐπιμελεῖσθαι Ἀριστομένην, Τίμαρχον, Ἴππαρχον, Διοτέλην, Θεόφραστον ἂν βούληται καὶ ἐνδέχεται αὐτῶ, τῶν τε παιδίων καὶ Ἐρπυλλίδος καὶ τῶν καταλελειμμένων. καὶ ὅταν ὥρα ἢ τῇ παιδί, ἐκδόσθαι αὐτὴν Νικάνωρι· ἂν δὲ τῇ παιδί συμβῇ τι-ὃ μὴ γένοιτο οὐδὲ ἔσται-πρὸ τοῦ γήμασθαι ἢ ἐπειδὴν γήμηται, μήπω παιδίων ὄντων, Νικάνωρ κύριος ἔστω καὶ περὶ τοῦ παιδίου καὶ περὶ τῶν ἄλλων διοικεῖν ἀξίως καὶ αὐτοῦ καὶ ἡμῶν. ἐπιμελεῖσθω δὲ Νικάνωρ καὶ τῆς παιδὸς καὶ τοῦ παιδὸς Νικομάχου, ὅπως ἂν ἀξιοῖ τὰ περὶ αὐτῶν, ὡς καὶ πατῆρ ὦν καὶ ἀδελφός. ἂν δὲ τι πρότερον συμβῇ Νικάνωρι-ὃ μὴ γένοιτο-ἢ πρὸ τοῦ λαβεῖν τὴν παῖδα ἢ ἐπειδὴν λάβῃ, μήπω
13 παιδίων ὄντων, ἂν μὲν τι ἐκεῖνος τάξῃ, ταῦτα κύρια ἔστω· ἂν δὲ βούληται Θεόφραστος εἶναι μετὰ τῆς παιδὸς, καθάπερ πρὸς Νικάνωρα· εἰ δὲ μή, τοὺς ἐπιτρόπους βουλευομένους μετ' Ἀντίπατρον καὶ περὶ τῆς παιδὸς καὶ περὶ τοῦ παιδίου διοικεῖν ὅπως ἂν αὐτοῖς δοκῇ ἄριστα εἶναι. ἐπιμελεῖσθαι δὲ τοὺς ἐπιτρόπους καὶ Νικάνωρα μνησθέντας ἐμοῦ καὶ Ἐρπυλλίδος, ὅτι σπουδαία περὶ ἐμὲ ἐγένετο, τῶν τε ἄλλων καὶ ἂν βούληται ἄνδρα λαμβάνειν,

ὅπως μὴ ἀναξίως ἡμῶν δοθῆ. δοῦναι δ' αὐτῇ πρὸς τοῖς πρότερον
δεδομένοις καὶ ἀργυρίου τάλαντον ἐκ τῶν καταλελειμμένων καὶ
θεραπείας τρεῖς, ἐὰν βούληται, καὶ τὴν παιδίσκην ἣν ἔχει καὶ
14παῖδα τὸν Πυρραῖον· καὶ ἐὰν μὲν ἐν Χαλκίδι βούληται οἰκεῖν,
τὸν ξενῶνα τὸν πρὸς τῷ κήπῳ· ἐὰν δὲ ἐν Σταγείροις, τὴν πατρῶαν
οἰκίαν. ὁποτέραν δ' ἂν τούτων βούληται, κατασκευάσαι τοὺς
ἐπιτρόπους σκεύεσιν οἷς ἂν δοκῆ κακείνοις καλῶς ἔχειν καὶ
Ἑρπυλλίδι ἱκανῶς. ἐπιμελείσθω δὲ Νικάνωρ καὶ Μύρμηκος τοῦ
παιδίου, ὅπως ἀξίως ἡμῶν τοῖς ἰδίοις ἐπικομισθῆ σὺν τοῖς
ὑπάρχουσιν ἃ εἰλήφαμεν αὐτοῦ. εἶναι δὲ καὶ Ἀμβρακίδα ἐλευ-
θέραν καὶ δοῦναι αὐτῇ, ὅταν ἡ παῖς ἐκδοθῆ, πεντακοσίας δραχμὰς
καὶ τὴν παιδίσκην ἣν ἔχει. δοῦναι δὲ καὶ Θαλῆ πρὸς τῇ παιδίσκῃ
15ἣν ἔχει, τῇ ὠνηθείσῃ, χιλίας δραχμὰς καὶ παιδίσκην· καὶ Σίμωνι
χωρὶς τοῦ πρότερον ἀργυρίου αὐτῷ <δοθέντος> εἰς παιδ' ἄλλον, ἢ
παῖδα πρίασθαι ἢ ἀργύριον ἐπιδοῦναι. Τύχωνα δ' ἐλεύθερον
εἶναι, ὅταν ἡ παῖς ἐκδοθῆ, καὶ Φίλωνα καὶ Ὀλύμπιον καὶ τὸ
παιδίον αὐτοῦ. μὴ πωλεῖν δὲ τῶν παιδῶν μηδένα τῶν ἐμὲ
θεραπεύοντων, ἀλλὰ χρῆσθαι αὐτοῖς· ὅταν δ' ἐν ἡλικίᾳ γένωνται,
ἐλευθέρους ἀφεῖναι κατ' ἀξίαν. ἐπιμελείσθαι δὲ καὶ τῶν ἐκδεδο-
μένων εἰκόνων παρὰ Γρυλλίωνα, ὅπως ἐπιτελεσθεῖσαι ἀνα-
τεθῶσιν, ἢ τε Νικάνορος καὶ ἡ Προξένου, ἣν διενοοῦμην ἐκδοῦναι,
καὶ ἡ τῆς μητρὸς τῆς Νικάνορος· καὶ τὴν Ἀριμνήστου τὴν
πεποιημένην ἀναθεῖναι, ὅπως μνημεῖον αὐτοῦ ἦ, ἐπειδὴ ἄπαις
16ἐτελεύτησε· καὶ <τὴν> τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας τῇ Δήμητρὶ
ἀναθεῖναι εἰς Νεμέαν ἢ ὅπου ἂν δοκῆ. ὅπου δ' ἂν ποιῶνται τὴν
ταφήν, ἐνταῦθα καὶ τὰ Πυθιάδος ὅστ' ἀνελόνας θεῖναι, ὥσπερ
αὐτὴ προσέταξεν· ἀναθεῖναι δὲ καὶ Νικάνορα σωθέντα, ἣν εὐχὴν
ὑπὲρ αὐτοῦ ἠξάμην. ζῶα λίθινα τετραπήχη Διὶ σωτῆρι καὶ
Ἀθηνᾶ σωτείρᾳ ἐν Σταγείροις."

Τοῦτον ἴσχουσιν αὐτῷ αἱ διαθήκαι τὸν τρόπον. λέγεται δὲ
καὶ λοπάδας αὐτοῦ πλείστας εὐρῆσθαι· καὶ Λύκωνα λέγειν ὡς ἐν
πυέλῳ θερμοῦ ἐλαίου λούοιτο καὶ τοῦλαιον διαπωλοῖτο. ἔνιοι
δὲ καὶ ἀσκίον θερμοῦ ἐλαίου ἐπιτιθέναι αὐτὸν τῷ στομάχῳ φασί·
καὶ ὁπότε κοιμῶτο, σφαιῖραν χαλκῆν βάλλεσθαι αὐτῷ εἰς τὴν
χεῖρα λεκάνης ὑποκειμένης, ἵν' ἐκπεσούσης τῆς σφαίρας εἰς τὴν
λεκάνην ὑπὸ τοῦ ψόφου ἐξέγροιο.

Testamento de Aristóteles
